

ALTER SUMMIT

MANIFEST FOR ET ANNET EUROPA Våre umiddelbare felles prioriteringer for et demokratisk, sosialt, økologisk og feministisk Europa

AVVIS NEDSKJÆRINGSPOLITIKKEN - VI KREVER REELT DEMOKRATI!

Europa står i dag på kanten av stupet – og skuer ned i avgrunnen. Den dramatiske innstrammingspolitikken driver Europas folk inn i fattigdom, undergraver demokratiet og ødelegger velferdsstaten. Økende forskjeller truer den sosiale samholdigheten. De økologiske krisetegnene forsterkes, mens de hardest rammede landene opplever akutte humanitære kriser. Kvinner og unge er de som rammes hardest.

Det europeiske oligarkiet tar i bruk stadig mer autoritære metoder for å støtte opp om et mislykket nyliberalistisk system – til tross for omfattende protester og motstand. Så vel demokratiet som freden er truet. Diskriminering basert på nasjonalitet, religion, rase, kjønn eller seksuell legning er i vekst, og krisen forsterkes dag for dag. Selve EUs eksistens er nå truet, samtidig som den nåværende politikken bidrar til å splitte folkene i Europa.

Vårt prioriterte mål er å bygge et Europa basert på likhet, solidaritet og reelt demokrati. EUs institusjoner og de europeiske regjeringer tjener i dag finansmarkedenes interesser – uten respekt for folkesuvereniteten – og må derfor bringes under demokratisk kontroll. Fellesskapets interesser må råde, og de økologiske og sosiale behov må komme først. Våre krav om et demokratisk, sosialt, økologisk og feministisk Europa må baseres på disse prinsippene, i solidaritet med folkelige krefter verden over.

I) Stans gjeldslaveriet!

Dagens statsfinansielle krise er resultat av økonomiske og politiske valg som fortsatt setter agendaen innad i EU og blant europeiske regjeringer. Tiår med regressiv skattepolitikk har bevisst og skandaløst beriket en liten minoritet mens offentlige inntekter har sunket, og penger som skulle vært brukt på offentlige tjenester, har heller gått til å redde mislykkede banker. Innstrammingspolitikken har dramatisk svekket husholdningers og småbedrifters ressurser og gjort tilbakeslaget enda verre. Kommersielle banker har drevet omfattende spekulasjon mot statsobligasjoner, mens offentlige finanser er blitt ødelagt av korrupsjon og tvilsomt samrøre mellom politikere og sterke privatøkonomiske interesser.

I mange land er det særlig den private gjelden, og ikke statsgjelden, som har vokst sterkest. Dette har skjedd etter at så vel finansinstitusjoner som regjeringer har drevet aggressiv markedsføring av lån til husholdningene – for å kompensere for stagnerende lønninger i en situasjon der prisene har steget.

Tiltakene som EUs institusjoner og regjeringene har lansert, er utformet med sikte på at vanlige folk skal betale regninga. Denne gjelden kan imidlertid i stor grad defineres som illegitim, ettersom den ble tatt opp uten hensyn til folkets beste. Det framstår allerede ganske klart at enkelte land aldri vil bli i stand til å tilbakebetale sin gjeld.

Menneskerettigheter må prioriteres foran gjeldsbetjening og menneskelige behov må komme før hensynet til profitt. Vi krever derfor umiddelbare tiltak over hele Europa for å frigjøre folk fra finansmarkedenes gjeldsslaveri og den dramatiske innstrammingspolitikken. Finans-, skatte- og pengepolitikken må endres slik at gjeldsfellen kan uskadeliggjøres.

Våre felles og umiddelbare krav:

1. Troikaens diktater, som påtvinges gjeldstyngede stater, må stanses. Betydelig deler av den offentlige gjelden må slettes, og dette må skje på en måte som ikke går ut over små obligasjonseiere, sparere og pensjonister. Banker og finansinstitusjoner må ta sin del av regninga. Størrelsen på den aktuelle gjeldssletten må avgjøres på demokratisk vis. I denne forbindelse kan sivilsamfunnets uavhengige gjeldsrevisjon være et nyttig verktøy (*citizen debt audits*).
2. All nedbetaling av gjeld må stanses inntil det er etablert et sosialt sikkerhetsnett mot fattigdom og arbeidsløshet. Økonomisk utvikling og rettferdig omstilling til en miljø- og klimavennlig økonomi må også gis forrang. Endelig må offentlige velferdstjenester, sosiale og økonomiske rettigheter ivaretas før videre gjeld kan nedbetales.
3. Den rikeste delen av befolkningen må avkreves en engangs ekstra formuesskatt.
4. Den europeiske sentralbanken, og andre offentlige europeiske bankinstitusjoner, må få som oppgave å gi lavrente lån direkte til stater. Slike lavrentelån må være under demokratisk kontroll og tilbys uten de velkjente betingelsene som til nå har fulgt med de nyliberale reformprogrammene.

II) For et økologisk og sosialt Europa: Stans innstrammingspolitikken!

I hele Europa, spesielt i sør og øst, er det blitt pålagt brutale innstrammings tiltak angivelig av hensyn til gjeldsnedbetaling. Befolkningene er påført byrder de ikke kan bære, og offentlige utgifter er kuttet dramatisk innenfor viktige velferdsområder. Investeringer i forskning og industri er svekket, selv om slike investeringer er avgjørende for å kunne bidra til nødvendig sosial og økologisk omstilling.

Disse innstrammings tiltakene, som tvinges gjennom av EU og europeiske regjeringer, skaper en nedadgående spiral, undergraver realøkonomien og bidrar til å øke underskuddene, gjelden, arbeidsledigheten og fattigdommen, samtidig som de intensiverer den økologiske krisa og bidrar til økte miljøødeleggelser. Dette skjer samtidig som en liten elite i samfunnet fortsetter å berike seg selv.

I dag kontrollerer de 10 % rikeste mer enn halvparten av Europas formuer. Dagens politikk er bevisst innrettet med sikte på å opprettholde så vel disse forskjellene som den nyliberale modellen som ødelegger vårt livsgrunnlag og undergraver demokratiske og sosiale rettigheter.

Vi krever en fullstendig politisk snuoperasjon i retning av en annen samfunnsmodell som sikrer sosial rettferdighet, likeverd, rettferdig fordeling, økologisk bærekraft og beskyttelse av fellesskapets interesser.

Våre felles og umiddelbare krav:

1. Stopp innstrammingspolitikken nå: Dagens politikk leder Europa dypere og dypere inn i resesjon. De traktater og lovverk som bygger opp under denne politikken, må kanselleres og avvises, slik som for eksempel Fiskalpakten, Six-pakken, Two-pakken og Konkurranserevepakten, som det for tida forhandles om. Ubalansene i den nåværende handelspolitikken i Den Monetære Unionen må reduseres ved at politikken i overskuddslandene justeres, ikke ved at man påtvinger underskuddsland ytterligere nedskjæringer. Finanspolitikken må styres demokratisk.
2. Skattesystemet må gjøres rettferdig gjennom en progressiv og permanent skattlegging av inntekter, formue og selskapenes profitter – og med minimumsnivåer felles for alle land i Europa. De økninger vi har opplevd av indirekte skatter på forbruk (moms), som er gjennomført som et ledd i innstrammingspolitikken, må reverseres, og moms på basisvarer bør reduseres drastisk. Skatteparadis må kriminaliseres og tiltak mot svindel og skatteunndragelse må styrkes.
3. Det må utvikles offentlige investeringsprogrammer under samfunnmessig kontroll som fremmer sosial og økologisk omstilling i hele Europa. Denne omstillingen må baseres på en industri- og landbrukspolitikk som tar den økologiske krisen og behovet for å skape millioner av trygge og gode arbeidsplasser på alvor. Omstillingen må ha grunnlag i miljømessig bærekraftig og samfunnsnyttig virksomhet i samsvar med fellesskapets interesse. Økte investeringer i utdanning, fornybar energi, kollektivtransport og matsuverenitet må være blant prioriteringene. Dette vil samtidig kreve nedskjæringer i militærutgifter og andre samfunns- og miljømessig skadelige utgifter. Så vel EUs som medlemslandenes budsjetter må også reorienteres i denne retningen.
4. Våre fellesskapsløsninger og allmenninger må styrkes og videreutvikles. Offentlige tjenester som helse, forskning, utdanning, barnehager, kollektivtransport, energi, vannforsyning, informasjon og kultur, sosial boligpolitikk, tilgangen til lån og så videre, må styrkes og utvides. All privatisering av slike tjenester må stanses til fordel for offentlig eller kooperativt eierskap under demokratisk kontroll.

III) Rettigheter for alle: Nei til fattigdom og utrygghet!

Nedskjæringspolitikken undergraver økonomiske og sosiale rettigheter og ødelegger det sosiale sikkerhetsnettet. Nedskjæringene fører til redusert levestandard og i mange land til akutt humanitær nød. Konsekvensene er massearbeidsløshet og en dramatisk svekking av arbeids- og levevilkårene. Dette fører i sin tur til en fullstendig uakseptabel fattigdomsutvikling: I dag er fattigdom en del av hverdagen til hele 120 millioner mennesker i EU.

I dagens krisesituasjon blir disse utviklingstrekkene ytterligere forsterket. **Fagbevegelsen og faglige rettigheter er satt under angrep**, inkludert retten til organisering og kollektive forhandlinger. Hensynet til konkurranseevnen gjøres til overordnet prinsipp og brukes som middel til å splitte folk, øke profitte, redusere lønnskostnadene, og gjør så vel natur som menneskelig aktivitet kun til varer på et marked. Frihandelsavtaler brukes til å fremme sosial dumping, samt til å undergrave miljøet og den offentlige økonomien.

Folk som allerede lever under utrygge forhold, som mange arbeidere, arbeidsledige, funksjonshemmede og pensjonister, rammes hardest av denne politikken. Kvinner, ungdom og innvandrere er mest utsatt. Kvinner rammes særlig hardt – gjennom angrepene på faglige rettigheter, i tillegg til at de også er de første til å måtte kompensere for forringelsen av offentlige velferdstjenester gjennom økt ulønnet omsorgsarbeid. Innvandreres grunnleggende rettigheter krenkes. En hel generasjon europeisk ungdom utsettes for sosial nedrustning og en massearbeidsløshet uten sidestykke i historien.

Vi krever at alle skal sikres reelle demokratiske, økonomiske, miljømessige og sosiale rettigheter.

Våre felles og umiddelbare krav:

1. Retten til kollektive forhandlinger og til å benytte kollektive aksjoner må gjenopprettes. Faglige rettigheter og tariffavtaler må forsvares og gjenopprettes der de har blitt beskåret gjennom nedskjæringspolitikken. Bedriftsdemokratiet må garanteres som en grunnleggende faglig rettighet. ILO-standarder og Det europeiske sosiale charter må sikres for alle arbeidstakere, inkludert innvandrere. Det må settes en stopper for utrygge og midlertidige ansettelser.
2. Sosial dumping i Europa og ellers i verden må stanses. Det må etableres en felles plattform av kollektive rettigheter i Europa, som sikrer et høyt nivå på de sosiale og økonomiske rettighetene, inkludert de som er oppnådd gjennom internasjonale avtaler.
3. Lønningene må økes, og det må etableres fullverdige minstelønnsordninger for den enkelte arbeidstaker ved lov eller bindende tariffavtaler – samt en minsteinntekt som er tilstrekkelig for å kunne føre et verdig liv. Arbeidstiden må forkortes med full lønnskompensasjon, samtidig som det må sikres en rettferdig fordeling av det ulønnede omsorgsarbeidet. Retten til arbeid og anstendige arbeidsvilkår må sikres for alle. De store og voksende lønnsforskjellene innenfor et og samme selskap må reduseres drastisk.
4. Alle menneskers rett til anstendige boforhold må beskyttes, inkludert gjeldstyngde husholdninger. Forebyggende og kvalitetsmessig gode helsetjenester må sikres for alle.
5. Kvinner og menn må ha lik rett til lønn, pensjoner og karriereutvikling. Diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet, nasjonalitet eller seksuell legning må forbys i arbeidslivet. Vold mot kvinner må bekjempes.
6. Innvandreres og asylsøkeres rettigheter og deres sosiale og politiske stilling må styrkes, mens kriminalisering av innvandrere og flyktninger må bekjempes. Interneringsleire må lukkes og EUs felles organisasjon for grensekontroll (FRONTEX Agency) må avslutte sine grenseoperasjoner og avvikles.

IV) For en demokratisk økonomi: Bankene skal tjene fellesskapets interesser!

Kollapsen i det private banksystemet i 2008 var ikke et uhell, men en direkte konsekvens av finanssektorens ensrettede fokus på å tilfredsstille aksjonærens og spekulantenes behov fremfor å beskytte og fremme fellesskapets interesser. I de siste tiårene har regjeringene både autorisert og oppmuntret dette systemet ved å innfri ethvert ønske fra finansnæringen. Mange offentlige eide eller kooperativt drevne kredittinstitusjoner, som hadde mål å finansiere gode regionale tiltak, har blitt privatisert. I mellomtiden har fraværet av reguleringer gjort det mulig for kriminelle organisasjoner over hele verden å hvitvaske penger og fritt investere sine enorme fortjenester.

Regjeringene reagerte på krisen ved å pumpe inn hundrevis av milliarder Euro i redningspakker til bankene – på

skattebetalernes bekostning. Ettersom redningspakkene ble gitt uten krav og betingelser, har de ytterligere bidratt til å styrke bankenes maktposisjon.

For at banksektoren og finansnæringen framover skal kunne bidra til å tjene fellesskapets interesser og hensynet til samfunn og miljø, må finansinstitusjonenes makt svekkes gjennom streng regulering, samt at bankene underlegges offentlig og demokratisk kontroll.

Våre felles og umiddelbare krav:

1. Det må foretas en full gjennomgang av de omfattende garantier som er gitt til finansinstitusjonene, og banker som svikter må underlegges offentlig styring for å beskytte samfunnet mot konsekvensene. I banker som har spilt fallitt må så vel aksjonærene som kreditorerne ta sin del av tapene. Banker som har blitt reddet av det offentlige, må sosialiseres.
2. Banker og andre finansinstitusjoner må underlegges streng og effektiv regulering. Spare- og investeringsbanker må skilles fullstendig. Skatteparadiser og transaksjoner som foregår utenfor bankenes regnskaper (såkalt *off-balance-sheet* aktiviteter) må forbys. Det samme gjelder bankers hemmelighets-kremmeri. Finanstransaksjoner må skatlegges og kapitalkontroll må gjeninnføres. Banker som angivelig er "for store til å gå konkurs" (*too-big-to-fail*) må deles opp i mindre enheter.
3. Banker og finansinstitusjoner må underlegges demokratisk samfunnsmessig styring. Lån må rettes inn mot aktiviteter som bidrar til å skape sysselsetting, samt en bedre sosial og miljømessig utvikling. Offentlige og kooperativt eide kredittinstitusjoner må oppmuntres og prioriteres.

STÅ OPP FOR DEMOKRATIET!

Den pågående utviklingen i Europa representerer en regelrett undergraving av demokratiet. Ikke bare er den demokratiske debatten brakt til taushet, men den brutale nedskjæringspolitikken bidrar også til økende undertrykkelse av sosiale bevegelser samt til å øke motsetningene mellom mennesker og mellom land. Det forutsigbare resultatet av en slik politikk er fremveksten av rasistiske, høyreorienterte og fascistiske bevegelser som i stor grad retter seg mot innvandrere, fattige, minoriteter, utlendinger, og/eller andre europeiske folkeslag. Den beste måten å bekjempe disse bevegelsene på er ved å få slutt på den dramatiske nedskjæringspolitikken.

Alternativer finnes: Vår oppgave er å endre styrkeforholdene tilstrekkelig til å muliggjøre disse alternativene og bygge ekte politisk, sosialt og økonomisk demokrati i Europa.

Fordi vi nekter å bli styrt av et selvutnevnt Europeisk oligarki;

Fordi vi tar avstand fra rovdriften på mennesker og natur i Europa og resten av verden;

Fordi vi avviser EUs medvirkning til konflikt og militarisering;

Fordi vi ønsker en slutt på utbytting og undertrykking av kvinner

og et brudd med det patriarkalske systemet;

Fordi vi vil ha ekte demokrati, reell medvirkning og folkelig suverenitet;

Fordi vi ønsker et samfunn som setter miljømessige og sosiale behov først;

Bygger vi en forent bevegelse for et demokratisk, sosialt, økologisk og feministisk Europa!

Vi støtter og styrker hverandres kamper;

Vi forplikter oss til å forene kreftene og kjempe sammen for å virkeliggjøre våre felles krav gjennom aksjoner på nasjonalt og europeisk nivå.

Alter Summit-toppmøtet i Aten 7. og 8. juni 2013 er et viktig skritt i denne retningen.

Kalender og informasjon: www.altersummit.eu

Kontakt: info@altersummit.eu